

پایه :	۴	موضوع :	تاریخ ۴
تاریخ :	۹۲/۰۳/۰۷	ساعت :	۱۰:۳۰

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: سیره پیشوایان - از زندگانی امام باقر (علیه السلام) تا زندگانی امام هادی (علیه السلام)

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید. در صورت پاسخ به همه به سؤال آفر نمره درج نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. کدام یک از اصحاب امام کاظم (علیه السلام) وزارت هارون را پذیرفت؟
 ا. محمد بن مسلم ب. زرارة بن اعین ج. علی بن یقطين د. مفضل بن عمر ۴۵۲
۲. کتب فلسفی در زمان کدام خلیفه عباسی ترجمه شد؟
 ا. منصور دوانیقی ب. هارون الرشید ج. مأمون د. معتصم ۵۰۲
۳. کدام گزینه از اقدامات مهدی عباسی، پس از روی کار آمدن نبود؟
 ا. اعلان عفو عمومی ب. پس دادن فدک به فرزندان حضرت زهرا (سلام الله علیها) ج. باز پس دادن اموال منقول و غیر منقول مردم به صاحبانش د. تقسیم مقدار زیادی از خزانه بیت المال بین مردم ۴۱۷
۴. کدام گزینه در مورد مدت امامت و سن امام رضا (علیه السلام) در هنگام عهده‌دار شدن مقام امامت صحیح است؟
 ا. مدت امامت ۲۰ سال - در سن ۳۵ سالگی ب. مدت امامت ۳۵ سال - در سن ۲۰ سالگی ج. مدت امامت ۱۰ سال - در سن ۳۵ سالگی د. مدت امامت ۱۵ سال - در سن ۴۰ سالگی ۶۶۷

سؤالات تشریحی:

۱. اقدامات مثبت عمر بن عبد العزیز را بنویسید. ۳۱۷/۳۲۷
۱. از میان برداشتن بدعت سبّ امیر مؤمنان (علیه السلام) ۲. بازگر داندن فدک به فرزندان حضرت فاطمه (علیه السلام) ۳. اجازه نقل و تدوین حدیث.
۲. زیان‌های منع کتابت حدیث نبوی چه بود؟ ۳۲۴/۳۳۰
- مسلمانان از منبع بزرگ فرهنگ اسلامی مدت‌ها محروم بودند و بعلاوه عده‌ای مزدور و دروغ پرداز از این فرصت استفاده کردند و مطالب دروغ و بی اساسی را به نفع حکومت‌ها و زمامداران به صورت حدیث جعل کردند.
۳. شهید فخر کیست؟ علت شکست نهضت و جریان شهادت او را بنویسید. ۴۲۷
- حسین بن علی مشهور به شهید فخر، نواده حضرت مجتبی بود. گزارش جنگ و حرکت این عده به سوی مکه به اطلاع هادی عباسی رسید و هادی سپاهی را برای جنگ فرستاد. در سرزمین فخر این دو سپاه به هم رسیدند و در جریان جنگ، حسین و عده‌ای دیگر از رجال و بزرگان هاشمی به شهادت رسیدند و بقیه سپاه پراکنده شدند و عده‌ای اسیر شدند و پس از انتقال به بغداد به قتل رسیدند.
۴. دلایل امام رضا (علیه السلام) برای پذیرفتن ولایت عهدی مأمون چه بود؟ (دو دلیل را بنویسید) ۴۹۱
- حضرت اگر از پذیرش ولیعهدی امتناع کنند نه تنها جان خویش را به رایگان از دست می‌دهند بلکه علویان و دوستان حضرت نیز همگی در معرض خطر واقع می‌شوند بعلاوه برای آن بود که مردم خاندان پیامبر را در صحنه سیاست حاضر ببینند و به دست فراموشی نسپارند و گمان نکنند ائمه تنها فقهای هستند که در عمل به کار نمی‌آیند و نیز حضرت در طول این مدت، چهره واقعی مأمون را به همه شناساند.

۵. انگیزه‌های مأمون از ازدواج دخترش ام‌الفضل با امام جواد(علیه‌السلام) چه بود؟ دو مورد را ذکر کنید. ۵۵۸-۵۵۷

۱. مأمون از طریق این وصلتی که با امام جواد(علیه‌السلام) برقرار کرد توانست کنترل و سانسور را حتی در درون خانه امام برقرار سازد و تمام حرکات و ملاقات‌های حضرت را زیر نظر داشته باشد. ۲. به خیال خود امام را با دربار پر عیش و نوش خود مرتبط ساخت تا از مقام حضرت در انظار عمومی بکاهد. ۳. علویان را از اعتراض و قیام بر ضد خود باز دارد. ۴. عوام فریبی.

۶. چرا حضرت امام رضا(علیه‌السلام) امام جواد(علیه‌السلام) را مولودی پر خیر و برکت یاد کردند؟ ۵۳۰

زیرا تولد حضرت در شرایطی صورت گرفت که خیر و برکت خاصی برای شیعیان به ارمغان آورد زیرا حضرت امام رضا(علیه‌السلام) در تعیین جانشین خود و معرفی امام بعدی با مشکلاتی رو برو بودند که در عصر امامان قبلی بی سابقه بوده به خاطر وجود واقفیه، و این که حضرت تا ۴۷ سالگی دارای فرزند نشده بودند.

۷. انگیزه مأمون از تشکیل جلسات مناظره را توضیح دهید. (۲ مورد) ۵۱۱

۱. تخریب وجهه امام(علیه‌السلام) در نظر عاشقان اهل بیت و بویژه ایرانیان (به گمان این که امام تنها به مسائل ساده‌ای از قرآن و حدیث آشنا هستند). ۲. انحصار مقام والای ایشان در بعد علمی و کنار زدن از مسائل سیاسی. ۳. ایجاد سرگرمی‌هایی برای توده مردم و انحراف افکار عمومی. ۴. باور مردم به وجود عشق و علاقه به علم در مأمون.

۸. علت قیام زید بن علی چه بود و آیا با موافقت امام صادق(علیه‌السلام) انجام شد؟ ۴۰۲/۴۰۷

وی از مشاهده صحنه‌های ظلم و ستم و تاخت و تاز حکومت اموی فوق العاده ناراحت بود و عقیده داشت که باید با قیام مسلحانه، حکومت فاسد اموی را واژگون کرد. شواهد فراوانی گواهی می‌دهند که قیام او با اجازه و موافقت امام صادق(علیه‌السلام) بوده است امام رضا(علیه‌السلام) از پدرشان و ایشان از پدر بزرگوارشان نقل فرمودند که زید برای قیامش با من مشورت کرد به او گفتم: عموجان اگر دوست داری که همان شخص به دار آویخته در کناسه (کوفه) باشی راه تو همین است.

۹. چرا اوضاع اجتماعی فرهنگی و سیاسی عصر امام صادق(علیه‌السلام) منحصر به فرد بوده و در زمان هیچ یک از امامان وجود نداشته است؟ ۳۵۳
زیرا آن دوره از نظر سیاسی دوره ضعف حکومت بنی امیه و قدرت حکومت بنی عباس بود و لذا فرصت ایجاد فشار از سوی بنی امیه بر امام و شیعیان وجود نداشت و عباسیان نیز چون با شعار طرفداری از خاندان پیامبر عمل می‌کردند فشاری از طرف آنان مطرح نبود.